

החוק לביטול חוק התיאומים

ח"ח (L.L.M) אילי פיטרמן, שותף במחלקת מיסים

אפריל 2008

TAX

◆ בתאריך 26 לפברואר 2008 אישרה הכנסת את חוק מס הכנסה (תיאומים בשל אינפלציה) (תיקון מס' 20), התשס"ח-2008 (להלן – "החוק המתקן").

◆ בהתאם לחוק המתקן, סעיף 32(א) לחוק התיאומים תוקן באופן שנקבע בו:

"תחולתו של חוק זה לגבי שנות המס 1985 עד 2007".

◆ על כן, החל מתחילת שנת המס 2008 חוק התיאומים אינו חל, בכפוף להוראות מעבר והוראות למניעת עיוות בחישוב המס, הקבועות בחוק המתקן.

המשמעות האופרטיבית של החוק המתקן: ◆

החוק המתקן הביא לסיומה תקופה של 26 שנים בהן הוחלה בישראל חקיקת מס מיוחדת, שתכליתה היתה לנטרל את השפעות האינפלציה בחישוב הרווח לצורכי מס.

◆ תיקונים נוספים עיקריים במסגרת החוק המתקן:

= במסגרת החוק המתקן תוקן באופן יסודי גם סעיף 3(י) לפקודה, הדן בחיובן במס של הלוואות בריבית מוזלת או נטולות ריבית והצמדה.

= כמו כן, תוקן גם סעיף 3(ט) לפקודה, בהקשר של הלוואה שניתנה לבעל שליטה או קרובו מחברה שבשליטתו.

מבנה ההרצאה

- ◆ סקירת תמציתית של התיקונים בחוק התיאומים
- ◆ סקירת תיקונו של סעיף 3(י) לפקודה:
 - הוראת סעיף 3(י) לפקודה לפני התיקון
 - סעיף 3(י) לפקודה המתוקן
 - שיעור הריבית הרעיונית שיש לזקוף לפי התקנות שמכוח סעיף 3(י) לפקודה
 - הודעת רשות המיסים בעניין סעיף 85א לפקודה
- ◆ סקירת תיקונו של סעיף 3(ט) לפקודה
- ◆ התאמת הוראות נוספות בפקודה בעקבות חקיקתו של החוק המתקן
- ◆ תיקון הגדרות "רווח" ו-"שכר" בחוק מע"מ במסגרת תיקון החוק
- ◆ היבטי מיסוי פרקטיים בעקבות חקיקת החוק המתקן

סקירת תמציתית של התיקונים בחוק התיאומים:

סקירת התיקונים – סעיפי ההגדרות, התחולה והתוספות

סעיף ההגדרות של החוק (סעיף 1);

סעיפי התחולה של פרק ב' לחוק ופרק ג' לחוק (סעיפים
2 ו-15 בהתאמה);

תוספות א'-ג' לחוק התיאומים -

ימשיכו לחול, בין היתר לצורך הוראות המעבר.

סקירת התיקונים – תוספת או ניכוי בשל אינפלציה

1. החל משנת המס 2008 לא יחושבו עוד תוספת או ניכוי בשל אינפלציה בשנת המס, לפי פרק ב' לחוק התיאומים (סעיף 7 לחוק התיאומים).
2. יתרת ניכוי בשל אינפלציה שלא נוכתה עד סוף שנת 2007 לפי הוראות סעיף 7(ב) לחוק התיאומים, תנוכה מההכנסה החייבת בשנת 2008, ללא תיאום לעליית המדד בשנת 2008.
3. מכל מקום, אין חובה לנכות את יתרת הניכוי בשל אינפלציה מהכנסה שהיא סכום אינפלציוני של רווח הון, של שבח או של סכום אינפלציוני לפי הפרק בחוק עידוד השקעות הון הדין בהטבות לבניינים להשכרה.
4. הפסד שנוצר מניכוי בשל אינפלציה, יראו אותו כהפסד מעסק.

סקירת התיקונים –

תוספת או ניכוי בשל אינפלציה - המשך

5. סכום הניכוי בשל אינפלציה, שנזקף אצל קבלני בנין ליחידות עבודה או לקרקע שהן מלאי עסקי (לפי סעיף 7(ה) לחוק התיאומים), יתואם לפי שיעור עליית המדד מתום שנת המס שבה נזקף הניכוי האמור ועד לסוף שנת 2007 וינוכה בשנת המס בה דווחה לראשונה ההכנסה ממכירת אותן יחידות עבודה או קרקע.

סקירת התיקונים – פחת

1. סעיף 3 לחוק התיאומים, מכוחו ניתן ניכוי בשל פחת לנישום פרק ב', ימשיך לחול ביחס לנכסי הנישום, אשר היוו נכס קבוע בידיו לפחות באחת משנות המס 2002 עד 2007, אלא שחישוב שערוך הניכוי יבוצע עד תום שנת מס 2007 (בדרך כלל – 31.12.2007).
2. נישום פרק ג' לחוק יהא זכאי לניכוי בשל פחת לפי סעיף 18 לחוק רק ביחס לנכסים, שהיו נכסים קבועים בידיו ביום 31.12.07, ושערוך הניכוי בשל נכסים אלה יחושב עד סוף שנת 2007 בלבד.

3. סעיף 18(ג) לחוק התיאומים ותקנות מס הכנסה (תיאומים בשל אינפלציה) (ניכוי נוסף בשל פחת לגבי מטעים ונכסים קבועים המשמשים בייצור הכנסה ממטעים), התשמ"ו-1986, ימשיכו לחול על נכסים, שהיו מטעים או נכסים קבועים המשמשים בייצור הכנסה ממטעים באחת לפחות משנות המס 2002 עד 2007. נראה, כי על אף שהתקנות הנ"ל לא תוקנו בהתאם, כוונת המחוקק היא שתיאום הניכוי הנוסף בשל הפחת יתבצע עד תום שנת המס 2007 בלבד.

4. יצויין, כי תקנות מס הכנסה (תיאומים בשל אינפלציה) (שיעורי פחת), התשמ"ו-1986, המתירות פחת בשיעורים אחרים מאלה שבתקנות מכוח סעיף 21 לפקודה, ימשיכו לחול גם להבא.

סקירת התיקונים – הפסדים

1. בהיעדר הוראה לשערוך הפסדים מועברים החל משנת 2008, סכומי ההפסדים המועברים משנות מס קודמות, לפי סעיף 9(א) לחוק התיאומים, "יוקפאו" בסכומם המתואם ליום 31.12.07, והצמדתם למדד תיפסק ממועד זה ואילך.

2. סעיף 9(ג) לחוק התיאומים, המתיר הכרה בהפסד ריאלי כהפסד הון על פי סעיף 92 לפקודה במכירת נכס קבוע, ימשיך לחול ביחס לנכסים קבועים, בתנאי שהיו נכס קבוע בידי הנישום בתום שנת מס 2007, אלא שסכום ההפסד הריאלי יחושב על ידי תיאום עד תום שנת המס 2007 בלבד ולא עד יום המכירה.

סקירת התיקונים – הוצאות מימון לפני שהנכס החל בייצור הכנסה

המרכיב האינפלציוני בהוצאות המימון עד סוף שנת המס 2007, אשר הותר בניכוי לפי סעיף 11(א) לחוק התיאומים בשל נכס קבוע בתקופה שעד הפעלתו, לא ייוסף למחיר המקורי של הנכס בעת מכירתו או לצורך פחת, כקבוע בסעיף 11(ב) לחוק התיאומים.

תחולתו של סעיף 11(ג) לחוק הוגבלה עד לתום שנת המס 2007, משכך, החל משנת המס 2008 יחול 17(1)(ב) לפקודה על ריבית או הפרשי הצמדה בשל מס ביתר גם על חברות שלא החילו סעיף זה בעבר [סעיף 17(1)(ב) לפקודה קובע כי נישום התובע ריבית או הפרשי הצמדה - לא יותר לו בניכוי סכום השווה לסכום ריבית והצמדה שקיבל הפטורים ממס].

סקירת התיקונים – מכירת נכס קבוע

הוראות סעיף 12 לחוק התיאומים, הדנות בהפחתת סכומים מהרווח במכירות נכסים קבועים (סעיף 12(ב)) או נכסים שהיו מוגנים בחוק המיסוי ושאינם נכסים קבועים לפי חוק התיאומים (סעיף 12(א)), יחולו גם לגבי מכירות בשנת המס 2008 ואילך.

ברם, חישוב הסכומים לעניין סעיף 12(א) לחוק ייעשה רק עד תום שנת המס 2007.

בנוסף, ביחס למכירת נכס קבוע כאמור בסעיף 12(ב) לחוק יחול הסעיף רק במכירת נכס קבוע שהיה כזה בתום שנת המס 2007 וחישוב הסכום ייעשה אף הוא רק עד אותו מועד.

סקירת התיקונים – פנקסים שאינם קבילים

הסנקציות לנישום שפנקסיו נקבעו כבלתי קבילים או שלא נוהלו בשיטת החשבונאות הכפולה למרות שחלה חובה כאמור, הקבועות בסעיף 20(א)(2) לחוק התיאומים [לגבי מי שחייב בהנהלת חשבונות כפולה], יחולו החל בשנת המס 2008 רק לגבי סעיפי החוק הממשיכים.

לגבי מי שלא חלה חובת ניהול פנקסים בשיטת החשבונאות הכפולה - הסנקציה של איסור ניכוי הוצאות ריבית לפי סעיף 17 לפקודה, שהיתה קיימת בסעיף 20(א)(3) לפקודה בוטלה ונותרה הסנקציה של אי הזכאות לניכוי נוסף בשל פחת.

סקירת התיקונים – הפחתות על פי המוצהר

בהתאם לחוק המתקן, תמשיך לחול ההוראה הקובעת,
כי סכומים שיש להפחיתם מההכנסה על פי חוק
התיאומים, לא יעלו על המוצהר לגביהם בדו"ח השנתי
(סעיף 21 לחוק התיאומים).

סקירת התיקונים – הוראות מיוחדות לגבי מוסד כספי

בהתאם לחוק המתקן, ימשיך לחול סעיף 22 לחוק
התיאומים, המתייחס להגדרת מוסד כספי וכן למדד
הרלוונטי ליישום בידי מוסד כאמור.

סקירת התיקונים – הגשת דוח תיאום אינפלציוני

1. חובת הגשת דו"ח תיאום אינפלציוני תיוותר, לפי סעיף 25 לחוק התיאומים, כחלק מהדוח שחייבים בהגשתו.
2. עם זאת, נמחקה ההוראה שקבעה כי דו"ח תיאום שלא הוגש יגרור אחריו קביעה כאילו לא הוגש הדו"ח החייב בהגשה לפי הוראות הפקודה.
3. יצויין, כי לפי דברי ההסבר להצעת החוק יהפוך דו"ח התיאום האינפלציוני לקצר וקל למילוי.

סקירת התיקונים – התקנות הדולריות

1. סעיף 27 לחוק התיאומים, הדין באי תחולת החוק על נישומים מסוימים, ימשיך לחול.

2. סעיף 27(ב)(2) לחוק תוקן כך, ששותפות שכל שותפיה הם תושבי חוץ, חברה בהשקעת חוץ וחברה ש-90% לפחות מהכנסותיה הן מהפעלת כלי טיס או כלי טיס בהובלה בינלאומית [במילים אחרות – מי שחלות עליו "התקנות הדולריות"], תוכלנה להודיע בשנת 2008 (*) תוך 90 יום מתחילת שנת המס, כי הן בוחרות שחוק התיאומים לא יחול עליהן. זאת, תחת הדין עד סוף 2007, לפיו היה עליהן להודיע כאמור תוך 30 יום מתחילת שנת המס.

(*) על פי נוסח התיקון, משתמע כי המדובר בשנת 2008 בלבד, אך ניתן להניח כי רשויות המס יבהירו סוגיה זו בעתיד.

• לאור זאת, ניתן היה להודיע, כבר החל משנת מס 2008, כי לא יחלו הוראות חוק התיאומים ותחולנה "התקנות הדולריות" עד 90 יום מתחילת שנת המס.

הוראות מעבר לגבי מי שאינו חייב בהחלת פרק ב' לחוק התיאומים

בהתאם לחוק המתקן, על יחיד ועל שותפות, שניהלו לגבי הכנסתם פנקסים לפי שיטת החשבונאות הכפולה ואינם חייבים לעשות כן (סעיף 28 לחוק התיאומים), יחולו, לפי התיקון, אותן הוראות ממשיכות של פרק ג' לחוק, ואם בחרו להחיל את הוראות פרק ב' לחוק – ההוראות הממשיכות של פרק ב' לחוק והתוספות לחוק.

סקירת התיקונים – המועד ממנו מחושב הסכום או השבח האינפלציוני

1. סעיף 31א לחוק התיאומים קובע את המועד ממנו מחושב הסכום האינפלציוני או השבח האינפלציוני בגין השבחה.
השבחה.
2. הסעיף ימשיך לחול גם לאחר שנת 2007, משמע – כל הוצאה על חשבון רכישה או השבחה שבוצעה בתקופת חוק המיסוי או בתקופת חוק התיאומים ייראו כהשבחה שבוצעה במועד בו בוצע גריעה מההון/שינוי שלילי/נכס מוגן/נכס קבוע והתיאום יבוצע מאותו מועד.
3. יחד עם זאת – החל משנת 2008 לכל נכס יום רכישה אחד.

סקירת התיקונים – הסמכת שר האוצר להתקין תקנות

סעיף 33(א) לחוק התיאומים המסמך את שר האוצר
להתקין תקנות והתקנות לפיו, ימשיכו לחול ביחס
להוראות הממשיכות שבחוק התיאומים.

תיקון סעיף 3(י) לפקודה

הוראת סעיף 3(י) לפקודה לפני התיקון

◆ על פי הוראות סעיף 3(י) לפקודה לפני התיקון –

נישומים החייבים בניהול פנקסים לפי שיטת החשבונאות הכפולה או שהוראות פרק ב' לחוק התיאומים חלים על קביעת הכנסתם, יחוייבו במס על הפרש בין הריבית הקבועה בתקנות מכוח הסעיף, לבין הריבית שנקבעה.

◆ שיעור הריבית הרעיונית, בהתאם לתקנות שמכוח סעיף 3(י):

= שיעור הריבית יהיה שיעור עליית המדד.

= לגבי הלוואה למי שהוראות פרק ב' לחוק התיאומים, אינן חלות בקביעת הכנסתו - בשיעור עליית המדד + 4%.

◆ הלוואות ושטרי הון אשר הוגדרו כ"נכס קבוע" על פי תוספת ב' לחוק התיאומים – הוצאו מתחולתו של סעיף 3(י) לפקודה.

הוראת סעיף 3(י) לפקודה המתוקן

במסגרת החוק המתקן תוקן באופן יסודי גם סעיף 3(י) לפקודה, הדין בחיובן במס של הלוואות בריבית מוזלת או נטולות ריבית והצמדה. תחולת סעיף 3(י), במתכונתו החדשה, היא מיום 1.1.08, והשינויים העיקריים, בסעיף 3(י) לפקודה, הינם כדלקמן:

1. במתכונתו החדשה, סעיף 3(י) חל, בנוסף לחלופת ניהול הפנקסים, דלעיל גם על כל חבר בני אדם שנתן הלוואה.

המשמעות – סעיף 3(י) יחול על יחידים רק אם הם מנהלים פנקסים לפי שיטת החשבונאות הכפולה, וההכנסה היא חלק מהכנסה שלגביה חייבים לנהל חשבונאות כפולה.

הוראת סעיף 3(י) לפקודה המתוקן - המשך

2. ביטול חיוב הפרש הריבית בשיעור 40% ללא זכות לפטור, ניכוי או קיזוז -

במסגרת התיקון נקבע כי יראו את הפרש הריבית כהכנסה לפי סעיף 2(4) לפקודה [הכנסה מריבית], ובוטלה הקביעה לחיובו במס של הפרש הריבית בשיעור מס סופי של 40% ללא זכות לקיזוז, ניכוי או פטור כלשהם.

כמו כן, בוטלה החובה לשלם את המס תוך 30 יום מתום שנת המס שלגביה חושב הפרש הריבית.

* נשאלת השאלה – האם הכנסה רעיונית של גוף שעסקו מתן הלוואות או הכנסה אינטגרלית תמוסה כהכנסה לפי סעיף 2(1) או לפי סעיף 2(4)?

הוראת סעיף 3(י) לפקודה המתוקן - המשך

3. בוטל סעיף 3(י)(5) לפקודה אשר קבע כי "מקבל הלוואה שחלה עליה פסקה (1) לא יהיה זכאי לפטור, ניכוי או קיזוז כלשהם בשל המס לפי הפסקה האמורה".

- מהי משמעות ביטול הסעיף?

- האם כעת ניתן לבצע "התאמה משנית"?

הוראת סעיף 3(י) לפקודה המתוקן - המשך

4. ביטול הקביעה כי הסעיף לא יחול על הלוואה שהיא "נכס קבוע" לפי חוק התיאומים.

5. אי תחולת הסעיף ביחס להלוואות שהם חוב של לקוחות או ספקים, בשל שירותים או נכסים כלשהם ללא קשר אם הנכסים מהווים נכס קבוע לפי חוק התיאומים.

6. אי תחולת הסעיף על הלוואה שהיא עסקה בינלאומית לפי סעיף 85א לפקודה (הרחבה בהמשך).

7. נשארה הקביעה כי הסעיף לא יחול על הלוואה שנתן מוסד כספי במהלך העסקים הרגיל, למעט הלוואה שנתן לחברה שבשליטתו או לחברה אחות.

הוראת סעיף 3(י) לפקודה המתוקן - המשך

8. אי תחולת הסעיף לגבי הלוואה ללא ריבית והצמדה, שנתן חבר בני אדם אחד לחבר בני אדם אחר שבשליטתו (החזקה של 25% לפחות) -

כל זאת בתנאי שכנגד מתן הלוואה הנפיק חבר בני האדם הנשלט שטר הון ובתנאי שהלוואה ניתנה לתקופה של 5 שנים לפחות ואינה ניתנת לפירעון לפני תום התקופה, וכן שפירעונה נדחה בפני התחייבויות אחרות מבחינת סדר הפירעון וקודם רק לחלוקת עודפי הרכוש בפירוק.

למעשה נדרש, שהלוואה תישא אופי של השקעה לטווח ארוך בחבר בני אדם הנשלט, אופי של הון.

הוראת סעיף 3(י) לפקודה המתוקן - המשך

9. אי תחולת הסעיף על שטרי הון ואגרות חוב, שהונפקו עד יום 31.12.07 – בנוסף למפורט לעיל, נקבעה "הוראת מעבר" ביחס לשטרי הון ואגרות חוב שהונפקו על ידי חבר בני אדם אחר לפני 1.1.2008.

כל עוד מדובר בשטר הון או אגרת חוב בתנאים שנקבעו בעבר לנכס קבוע [הונפקו לתקופה של שנה אחת לפחות והריבית השנתית עליהם אינה עולה על 30% משיעור עליית המדד בשנת המס] וכל עוד היה אותו שטר הון או אותה אגרת חוב נכס קבוע בידי נותן ההלוואה ביום 31.12.2007.

אשר על כן, ישנה חשיבות רבה וארוכת טווח לסיווג שטרי הון ואגרות חוב כאמור בדוחות לתום שנת המס 2007.

שיעור הריבית הרעיונית שיש לזקוף לפי התקנות שמכוח סעיף 3(י) לפקודה

◆ עד עתה לא תוקנו/הותאמו התקנות מכוח סעיף 3(י). מכוח התקנות האמורות נקבע כאמור בעבר כי הריבית הנורמטיבית תהא בגובה הפרשי הצמדה מלאים למדד, אלא אם על המקבל לא חלות הוראות פרק ב' לחוק התיאומים – אז שיעור הריבית הנורמטיבית הוא שיעור עליית המדד בתוספת 4% לשנה.

◆ לאור זאת, ועד לשינוי התקנות, עולה השאלה של שיעור הריבית החל לצורך חישוב הפרש הריבית.

◆ יש ויכוח אם המלל בתקנות סובל פרשנות לפיה ההוראות שחלו בעבר יחולו גם היום (כלומר, חברות שזקפו ריבית בשיעור המדד בלבד ימשיכו לנהוג כך גם לאחר התיקון), אם כי פרשנות זו אינה נקייה מספיקות.

הודעת רשות המיסים בעניין סעיף 85א לפקודה

◆ כאמור לעיל, התיקון קובע כי הלוואה שהיא עסקה בינלאומית לפי סעיף 85א לפקודה, אינה הלוואה שחלות עליה הוראות סעיף 3(י).

◆ על עסקת הלוואה בין תושב ישראל לתושב חוץ, שמתקיימים ביניהם יחסים מיוחדים, חלות הוראות סעיף 85א לפקודה, הקובעות כי תנאי העסקה יהיו תנאי השוק ולכן תוקן סעיף 3(י) כך שלא יחול על עסקאות כאמור. על הלוואה בין צדדים שלא מתקיימים ביניהם יחסים מיוחדים לא חל סעיף 85א לפקודה ולכן יחול לגביה סעיף 3(י) לפקודה.

◆ על כן, כל עוד לא יתוקן החוק בהתאם, שטר הון הוא עסקה בינלאומית והוא כפוף לסעיף 85א ומחירי העברה בשל היותו עסקת אשראי, ללא קשר לעובדה שסעיף 3(י) לא חל לגביו.

הודעת רשות המיסים בעניין סעיף 85א לפקודה - המשך

ביום 12/3/08 רשות המסים פרסמה הבהרה אשר לפיה, לאור העובדה שבתקופה שעד תום שנת המס 2007, באותם מקרים בהן חלו על המלווה הוראות פרק ב' לחוק התיאומים, הייתה קיימת אי-בהירות לגבי מעמדם של שטרי ההון לעניין סעיף 85א לפקודה, הוראות החוק תפורש באופן כזה שעד תום שנת המס 2007 הוראות סעיף 85א לא יחולו על שטרי הון שנחשבו "נכס קבוע בידי המלווה."

בנוסף, הודיעה רשות המיסים בהודעתה הנ"ל, כי ישנה כוונה ליזום הליך חקיקה אשר לפיה שטר הון, שיתקיימו לגביו קריטריונים מסוימים שיפורטו, יסווג כהשקעה ולא כהלוואה שחלה עליה הוראת סעיף 85א לפקודה.

הודעת רשות המיסים בעניין סעיף 85א לפקודה - המשך

◆ כמו כן, בהתאם להודעה הנ"ל, לאור העובדה שליום כניסת סעיף 85א לפקודה לתוקף קיימים שטרי הון שהונפקו בעבר ושלא יעמדו בהכרח בקריטריונים שייקבעו במסגרת הליך החקיקה הצפוי, בכוונת רשות המיסים להמליץ, כי במסגרת הליך החקיקה ייקבעו הוראות מעבר אשר תאפשרנה תקופת התארגנות.

◆ נציין, כי הודעת רשות המיסים אינה דנה בשאלה האם בתקופה שעד ליום 31 בדצמבר 2007 חלה הוראת סעיף 85א לגבי הלוואות אשר לא נחשבו "נכס קבוע" ולא הוצאו מתחולת סעיפים 3(ט) ו- 3(י) לפקודה. דהיינו – אילו הוראות גוברות, סעיף 85א או סעיפים אלו?

הודעת רשות המיסים בעניין סעיף 85א לפקודה - המשך

◆ ראוי לקבוע כי שטרי הון במטבע תושבות המדינה המקבלת יתנהג כמו השקעה – כך יימנעו "רעשים" בחברה מקבלת ההלוואה ולגבי הגוף הישראלי הנותן – הכנסות או הוצאות מהשינוי במטבע יהיו רק בפירעון

◆ ראוי לקבוע שסעיף 85א לא יחול גם על הלוואות ללא ריבית שמקבלות חברות ישראליות מחו"ל.

תיקון סעיף 3(ט) לפקודה

תיקונו של סעיף 3(ט) לפקודה

- ◆ בוטלה ההוראה לפיה סעיף 3(ט), בהקשר של הלוואה שניתנה לבעל שליטה או קרובו מחברה בשליטתו, לא יחול ככל שהלוואה נחשבת כ"נכס קבוע" בחוק התיאומים בידי המלווה.
- ◆ לאור זאת, ככל שסעיף זה חל על מערכת היחסים בין בעל השליטה לחברה בשליטתו, הוא יחול משנת מס 2008 גם על הלוואות שנחשבו בעבר כ"נכס קבוע" בידי המלווה
- ◆ הופנתה תשומת לב הרשות להשמטת הוראות ההחרגה ביחס לסעיף 85א וכן לגבי הלוואות שהיו נכס קבוע

תיקונו של סעיף 3(ט) לפקודה

- ◆ סיווג ההכנסה בסעיף 3(ט) במקרה זה – דיבידנד ?
- ◆ כדיבידנד – שיעור המס למקבל ישראלי שלא מרווחי מפעל מאושר
- ◆ כדיבידנד – שיעור המס לבעל שליטה אחר : 25% (תושב חוץ – כפוף למדינת אמנה)
- ◆ נציין כי סעיף 3(ט) קודם בתחולתו לסעיף 3(י) – דהיינו, הלוואה החושה בצילו של סעיף 3(ט) ממועטת מסעיף 3(י).

התאמת הוראות נוספות בפקודה בעקבות חקיקתו של החוק המתקן

התאמת הוראות נוספות בפקודה בעקבות חקיקתו של החוק המתקן

◆ הגדרת "נכס" בסעיף 104 לפקודה –

ההגדרה שונתה באופן שתחת הפניה להגדרת "נכס קבוע" בתוספת ב' לחוק התיאומים, תחול הגדרת "נכס" הדומה להגדרה שבסעיף 88 לפקודה (נכס בסעיף 104 יכלול גם זכויות במקרקעין וזכויות באיגוד מקרקעין הכפופים למיסוי מכוח חוק מיסוי מקרקעין). הגדרה זו משמשת לצורכי סעיפי 104 לפקודה וכן במקומות אחרים בפקודה ובחקיקת המס.

◆ הגדרת הכנסות אחרות בסעיף 18(ד) לפקודה –

נקבע בתיקון הסעיף כי בתקופה שלאחר תחולת חוק התיאומים לא תיחשב כהכנסה אחרת מכירת נכס כהגדרתו בסעיף 104 (כפי שכאמור הוגדר מחדש במסגרת התיקון). משמעות התיקון, בין היתר, כי רווח ממכירת ניירות ערך שהן נכס (לא מלאי עסקי) לא ייחשב כהכנסה אחרת.

התאמת הוראות נוספות בפקודה בעקבות חקיקתו של

החוק המתקן - המשך

◆ ביטול מוחלט של סעיף 90 לפקודה הדן ברווחי הון במכירות קצרות מועד – ההוראה בסעיף האמור קבעה שריווח ההון, זולת במקרים מסוימים, בשל מכירת נכס תוך שנה מיום רכישתו יהיה כולו ריאלי ובשנה השנייה לאחר רכישתו יחושב הסכום האינפלציוני בחישוב מיוחד.

בתקופת תחולתו של חוק התיאומים הושעתה תחולת הסעיף, ואילו במסגרת התיקון הנוכחי בוטל הסעיף באופן סופי ומוחלט. במקביל, בוטלה הוראה דומה בסעיף 48 לחוק מיסוי מקרקעין.

◆ תיקונים טכניים אחרים –

בוצעו בסעיפים 1א64 (חברה שקופה), בסעיף 102(ח) [הנפקת אופציות ומניות], בסעיף 103ג2 (מיזוג – הגדרת נכס לעניין קיום התנאים שבחוק לאחר המיזוג) ובסעיף 103יא(ו) (קביעת תיאומים לעניין חוק יישום חוק התיאומים במיזוג).

תיקון הגדרות "רווח" ו- "שכר" בחוק מע"מ במסגרת חקיקתו של החוק המתקן

- ◆ במסגרת התיקון תוקנו גם הוראות בחוק מע"מ המתייחסות להטלת מס שכר ומס רווח על מוסדות כספיים, כדלקמן:
 - במסגרת התיקון תוקנה הגדרת "רווח" כך שלאחר התיקון מותר ניכוי של מס השכר בחישוב "הרווח", עליו מוטל מס הרווח אצל מוסד כספי.
 - בנוסף, תוקנה הגדרת "שכר" כך שלאחר התיקון יש להוסיף ל"שכר" בגינו משולם מס השכר את חלק המעביד בדמי הביטוח הלאומי, המשתלמים בגין עובדיו (הסכום ששילם המעביד בניכוי הסכומים שניכה משכר העובדים).
 - ◆ התיקון ייושם בשלבים, כך שבשנת המס 2008 (החל משכר חודש ינואר) תנוכה מחצית ממס השכר בלבד, לשם קביעת "הרווח", וכן רק מחצית מחלק המעביד בדמי הביטוח הלאומי המשתלמים בגין עובדיו תיחשב כחלק מהשכר החייב במס שכר.
- החל משנת 2009 תחול ההוראה במלואה.

היבטי מיסוי פרקטיים בעקבות חקיקת החוק המתקן

עדיפות למימון הפעילות באמצעות הון זר

◆ עד לתום שנת 2007, חברה שמימנה נכס קבוע באמצעות הון זר:

– התחייבה ב"תוספת בשל אינפלציה" לפי חוק התיאומים.

– קבלה "הגנה" אינפלציונית על מרכיב הפחת באמצעות מנגנון ה"ניכוי נוסף בשל פחת" בהתאם לס' 3 לחוק התיאומים.

– בעת מכירת הפעילות התקבלה "הגנה" על רווח ההון האינפלציוני בהתאם לס' 88 לפקודה.

עדיפות למימון הפעילות באמצעות הון זר - המשך

◆ עם ביטולו של חוק התיאומים, בהתקיים תנאי אינפלציה במשק, יוצר יתרון למימון נכס קבוע באמצעות הון זר:

- מחד, החברה לא תחוייב בתוספת בשל אינפלציה.
- מאידך, נותרה "ההגנה" האינפלציונית על רווח ההון האינפלציוני בהתאם לס' 88 לפקודה.
- מאחר שסעיף 3 לחוק התיאומים בוטל אף הוא (השפעתו עד לשנת המס 2007 בלבד), למעשה חברה תיהנה מ"עודף הגנה" אינפלציונית רק על היתרה שטרם הופחתה.
- "עדיפות" לנכסים לא ברי פחת ביחס להגנה עליהם.

עדיפות למימון הפעילות באמצעות הון זר - המשך

◆ מן הצד השני של המטבע, יוצר חסרון במימון הפעילות השוטפת באמצעות הון עצמי:

– החברה לא "תיהנה" מניכוי בשל אינפלציה, ותשלם מס על המרכיב האינפלציוני.

– משכך, חברה בעלת שיעור רווח תפעולי נמוך, ייתכן שתחוייב במס, על אף שמבחינה ריאלית, הרווח התפעולי "נשחק" לחלוטין בשל עליית המדד.

מיסוי יחידים לעומת חברות על השקעות בשוק ההון בהון עצמי

◆ טיפול בהשקעה בנכסים נזילים לפני ביטול חוק התיאומים –

– יחיד: פטור ממס על הפרשי הצמדה לפי סעיף 9(13) לפקודה.

– חברה: אינה זוכה לפטור ממס בגין הפרשי הצמדה, אך חוק התיאומים "מנטרל" את החיוב במס בגין הפרשי ההצמדה.

מיסוי יחידים לעומת חברות על השקעות בשוק ההון בהון עצמי - המשך

◆ עם ביטולו של חוק התיאומים, בהתקיים תנאי אינפלציה במשק, יוצר עודף מיסוי בגין הפרשי הצמדה שיצמחו לחברה בגין השקעה בנכסים נזילים:

= מחד, החברה אינה זוכה לפטור ממס בגין הפרשי הצמדה.

= מאידך, לא יתקיים מנגנון אשר "יאזן" את חיוב החברה במס בגין האינפלציה.

= יחיד ימשיך לקבל "הגנה אינפלציונית" מקום שחברה אינה מקבלת הגנה כזו.

היבטי מיסוי פרקטיים לאחר ביטול החוק – תוצאה עקיפה

בשני השינויים שצויינו לעיל (יצירת העדיפות למימון נכסים קבועים בהון זר, ויצירת היתרון ליחיד בהשקעה בנכסים נזילים בהון עצמי על פני חברה), יש משום עידוד לחלוקת עודפי חברה כדיבידנד.

ניתוח הלוואות בין חברתיות על בסיס סוף 2007

חו"ז צמוד אם לבת

- ◆ חל סעיף 3(י) בשנת 2008
- ◆ לא ברור עדיין אם נדרשת ריבית ריאלית מעבר להצמדה
- ◆ אפשר לצאת מתחולת סעיף 3(י) באמצעות שטר הון ללא ריבית והצמדה ל – 5 שנים בתנאי הסעיף
- ◆ אם נשאר כחו"ז צמוד/צמוד נושא ריבית –
 - = הכנסות מימון בחברת האם, הוצאות בחברה בת (בר קיזוז ?)
 - = סוגיות מע"מ – ניכוי תשומות
 - = במקרה של חו"ז צמוד : בעיית ניכוי הריבית הריאלית

ניתוח הלוואות בין חברתיות על בסיס סוף 2007

שטר הון ללא ריבית והצמדה אם לבת

◆ לא חל סעיף 3(י) בשנת 2008 אם היה נכס קבוע בתום 2007

◆ כנראה שאין סוגיות מע"מ

◆ סוגיית ניכוי הוצאות מימון בחברת האם

ניתוח הלוואות בין חברתיות על בסיס סוף 2007

חו"ז צמוד בין חברות אחיות

◆ חל סעיף 3(י) בשנת 2008

◆ לא ברור עדיין אם נדרשת ריבית ריאלית מעבר להצמדה

◆ לא ניתן לצאת מתחולת סעיף 3(י) באמצעות שטר הון ל – 5 שנים

◆ משמעות החו"ז צמוד/צמוד נושא ריבית –

– הכנסות מימון בחברה אחת, הוצאות בחברה המקבלת (בר קיזוז?)

– סוגיות מע"מ – סעיף 10/12, ניכוי תשומות

– בעיית ניכוי הריבית הריאלית אצל החברה הנותנת

ניתוח הלוואות בין חברתיות על בסיס סוף 2007

שטר הון ללא ריבית והצמדה בין חברות אחיות

- ◆ לא חל סעיף 3(י) בשנת 2008 אם היה נכס קבוע בתום 2007
- ◆ סוגיות מע"מ – סעיף 10, סעיף 12, ניכוי תשומות
- ◆ סוגיית ניכוי הוצאות מימון בחברה הנותנת

ניתוח הלוואות בין חברתיות על בסיס סוף 2007

חו"ז צמוד מדד מחברה בת לאם

- ◆ חל לכאורה סעיף 3(ט) גם בעבר וגם בשנת 2008. לא חל סעיף 3(י). עדיין השאלה – האם חל סעיף 3(ט) בין חברות ?
- ◆ סוגיית סיווג ההכנסה ושיעור המס
- ◆ סוגיות מע"מ – סעיף 10/12, ניכוי תשומות
- ◆ הכנסות מימון בחברה אם, הוצאות בחברה בת ? (בר קיזוז ?)
- ◆ בעיית ניכוי הריבית הריאלית אצל החברה הנותנת
- ◆ אם לא חל סעיף 3(ט) – חל סעיף 3(י)

ניתוח הלוואות בין חברתיות על בסיס סוף 2007

שטר הון ללא ריבית והצמדה מחברה בת לאם

- ◆ חל לכאורה סעיף 3(ט) בשנת 2008. לא חל סעיף 3(י). הסעיף דורש ריבית והצמדה.
- ◆ [אם יתוקן סעיף 3(ט) – יוצא משני הסעיפים.]
- ◆ חל סעיף 3(ט) בין חברות? אם לא חל – יחול לכאורה סעיף 3(י)
- ◆ הואיל ומדובר בנכס קבוע ליום 31.12.07 – לא חל 3(י)
- ◆ אם חל 3(ט)
- סוגיית סיווג ההכנסה ושיעור המס
- סוגיות מע"מ – סעיף 10/12, ניכוי תשומות
- בעיית ניכוי הוצאות מימון בחברה הנותנת (בת)

היערכות בעקבות ביטולו של החוק

- ◆ מיפוי שטרי ההון הקיימים בקבוצה
- ◆ להמתין לחקיקה שתסדיר את שיעור הריבית מכוח סעיף 3(י), סעיף 85א

במצבים בהם נוצר עיוות מס יש לשקול:

- ◆ פירעון שטרי ההון
- ◆ המרת שטרי ההון להון מניות
- ◆ זקיפת ריבית ממשית בהתאם לתקנות כדי להימנע מתחולת סעיף 3(ט) ו-3(י) לפקודה
- ◆ בחינת מחירי העברה לפי סעיף 85א לפקודה

תקנות דולריות – הוראות שונות

- ◆ מסעיף 3(י) הוחרג שטר הון שהיה נכס קבוע למי שחל פרק ב' לחוק התיאומים – ומה עם מדובר בנכס קבוע לפי התקנות? ראוי לתקן הפקודה בהתאם או לפרשה בדרך זו.
- ◆ התקנות ממשיכות לחול למרות שחוק התיאומים לא חל. האם ימשיך לחול חוק תיאומים דולרי?
- ◆ כיצד הוחל חוק תיאומים דולרי בעבר?
- תקנה 14א – הנציב רשאי להתיר לתאגיד שניהל פנקסיו בשקלים ובדולרים להחיל את התקנות בתיאומים שיורה.
- חוזר 4/86 החיל בשנת 1985 את חוק התיאומים הדולרי
- חוזר 26/87 (סעיף 8 לחוזר) קובע כי התיאומים לענין תקנה 14א הם אלה המופיעים בחוזר 4/86
- ◆ מדוע לא תוחלנה התקנות גם לגבי מטבע אחר?

תודה רבה על
ההקשבה!

רו"ח (L.L.M) אילי פיטרמן, שותף
KPMG סומך חייקין
972.3.684.8904
epiterman@kpmg.com
www.kpmg.co.il

© 2007 סומך חייקין, שותפות רשומה לפי פקודת השותפויות, הינה הפירמה הישראלית החברה ב-KPMG International, קואופרטיב רשום בשוויץ.
כל הזכויות שמורות.

המידע המוצג כאן הינו בעל אופי כללי ואינו מיועד לענות על הדרישות הספציפיות של יחיד או ישות. אף על פי שאנו משתדלים לספק מידע מדויק וזמין, אין באפשרותנו להבטיח את עדכניות המידע לאחר היום בו הוא מתקבל וכן כי המידע ימשיך להיות מדויק גם בעתיד. אין לפעול על פי המידע הנ"ל ללא יעוץ מקצועי ולאחר בדיקה מקיפה של המקרה הספציפי.